

ZÁVĚR

Evropská integrace je složitý proces, který přináší kromě zřejmých výhod i jistá rizika. Tyto problémy pramení nejen ze spletnosti právních předpisů, ale jistě i ze složitosti oblasti, kterou daná úprava reflektuje. Jednou z těchto oblastí je problematika sociálního zabezpečení, která s důsledným prováděním volného pohybu osob nabývá na aktuálnosti. Jedná se o proces, jehož existenci lze zmapovat ve vývoji dějin lidstva již od středověku, ale právě integrace mu dává nový rozměr. Naráží na stále nové úkoly odrážející aktuální problematiku.

Složitost úpravy vyplývá z toho, že smyslem není, a ani nemůže být, důsledné sjednocení právních úprav zúčastněných států, jak tomu bývá v jiných oblastech, ale jde o stanovení určitých pravidel aplikace. Taková pravidla lze považovat za typ kolizních norem, která vlastně odpovídají na otázku, jak v nastalé situaci postupovat, aby se dosáhlo výsledku. Dá se tedy stručně shrnout, že v oblasti sociálního zabezpečení hovoříme o koordinaci norem, nikoli o přesném nastavení úpravy.

Zabezpečení osob v důsledku nepříznivé sociální situace je tedy problém, který je řešen od počátku lidstva, vždy s menším či větším úspěchem, v závislosti na sociálním a ekonomickém vývoji společnosti. Lze tu spatřovat různé etapy, odrážející sociální realitu v daném období. Cesta vedla od primitivního zabezpečení starých a nemocných osob v prvobytně pospolných společnostech až po vyspělé institucionalizované formy zabezpečení, jak je známe dnes. Nadnárodní aspekt přináší právě evropská integrace, z našeho pohledu nová oblast, které je třeba se přizpůsobovat, byť přináší aplikační problémy. Česká republika je na začátku cesty a teprve čas ukáže, zda jsme zcela zvládli přesně vystihnout všechna úskalí.

A právě zmapování vývoje integrace a její odraz v aplikační praxi v ČR s důrazem na aktuální problematiku je cílem této diplomové práce.